

تیرۆریزم و ئیسلامگەریتى لە فەرھەنگى كورددا.

كەمال رەئوف

ماوهىك لەمەوبەر كۆمەلیك لەپياوانى ئايىنى كورد نامەيەكىان ئاراستەمى هەرسى كەسايەتى ناسراو و قىسە روېشتۇرى ناو مەزھەبى شىعە، سىستانى، موقتەدai سەدر، عەبدولەھىزىز حەكىم كرد، ھىشتا دووهەفتە بەسەر ئەو نامەيەدا تىپەر نەببۇو كەچى لە ولاوھ كارەساتىكى خويتىاۋى لە هەولىر بەفيتى ئىسلاممەكەن رۈويىدا، ناوه رۆكى نامەمى مەلاكۇرەكەن ھەرچەنلە بەزمانى ئايىنى نووسرابۇو بەلام لەپال ئەوهشدا ئاڭىنراپۇو لە دېلۋاتىنېيەوە و ھەولىك بۇو تا لەرىگەي بىرخستەوە ئايەت و حەدىسەكانەوە سەرنجى ئەو كەسايەتىانە راکىشىرىت بۇ چارەسەرگەردنى كىشەكانى كوردو گەرانەوە ئەو شوينانە كە بەعەربە ھاواردەكانى ناو كەركوك و شوينەكانى ترى كوردىستان داگىرگراوە و كىشەو پېشىووی لەسەريان دروست بۇوە، من نازانم مەلاكۇرەكەن لە وەلامى نامەكەياندا چىان وەرگرتۇتەوە و لەلایەن ئەو سى كەسەوە ج بەئىنېكىان پېڭرا، بەلام ھەرچۈنىك بىت تەقىنەوە كانى ناوهەولىر بەھەلامىكى راشكاوانەترى ئىسلاممەكەن و شۇقىنېزىمى عەرەبى دەزانم لە بەرامبەر ھەر داواو ھەولىكدا كەكورد بۇچارە سەرگەردنى كىشەكانى خۆى دەستى بۇ بەرىت، چونكە قەساوەتى ئەۋكارە تىرۆریستىيە ئەم دوايىيە ھەرچۈنىك بىت و لەزىر ھەربىانوو يەكدا بىت دىيۇو ئاوه وە ئەپىيەتى لە ھەرەشەو بوغزو كىنه دەرھەق بەخەلگى كورد، ھەرەشەيەك كە بەئەقلى تووندەپەوە كانى ئىسلامى سزاي مورتەندەكانى ئىسلامى پېلەدرىت و بوغزو كىنه يەكىش مەگەر ھەر لەسىنەو ناخى شۇقىنېستەكاندا بۇونى ھەبىت بەرامبەر بەدەنگ و پەنگى جىاواز لە خويان، لېرە وە يە پېم وايە خەلگى كورد درەنگ يازوو دەبىت لە وە تىپگات كە بىرى تارىكى ئىسلامگەریتى و ئەقلى نەخۆشى شۇقىنېزىم ناتوانىت بەكتە دۆست و يارى خۆى، وەھەروەها ناشتوانىت تاسەرلەننیوان دوورپىيانى مجامەلەى رېاكارانەو دەتكەرنەوە تىرسنۇكانەدا گەمە بکات، بۇيە دەبىت لەم قۇناغەدا بىر لەپىگا چارەيەكى تر بەكتەوە و بتوانىت راشكاوانە راپىگەيەننەت كە چىتە سەرەدمى مجامەلەو دەست پېۋەگرتى شتە باوه رېزىوو كۆنەكان نىيە و ھەلومەجەكە قۇناغىيىكى نوبى لەشەن و كەوگەردنى دىيارىدا باوه ئىسلاممەكەن پېيىستە و دەبىت لە دنلىي سىاسەتى كوردىشدا بىزەكى زىرەكانە لەننیوان دۆست و نەيارەكانىدا بەقازانجى چوونە پېشەوە مەسەلەكەو پېگەياندى نەوه يەكى تەندروستى نوى سەر ھەلبەت.

ئەمرىكايىيەكان كارە تىرۆریستىيەكانى گروپى قاعىيەيان كرده بىاونوو يەك تا بەھەمۇ ئەو دۆستايەتى و ھاۋپەيمانىتىيەدا بچەنەوە كە لەسەرەمى جەنگى ساردا ھەيان بۇو، ھەروەھا ئەو جىيەن بىننە تازەيەشيان كرده سەرەتايەك تاكو لە وۇيۇو سەيرى بەرژەوندىيەكانى خۆيان بکەن و لەسەر رېچەكەي تازە و شىوازى خۆ ووپىست بىرۇن بۇبىنا كردنەوە پەيوهندىيەكانىان و راشكاوانە نەمتىك و جۆرىيەكى تر مۆسىقا بۇ ئاشتى و مەرۋەقايەتى بېنەن، كەچى حىزبى كوردى بەپېچەوانەوە لە ھەلمەتە شومەكەى ئەنفالدا كە 180 ھەزار مەرۋە قوربانى نە توانى سەرنجى خەلگى كورد بۇ ئەو راکىشىن كە ئەنفال مەغزا يەكى ئايىنى ھەمە وەھەولى ئەوه بەن كە لەپىگەي كىشە سىاسىيەكان و ئەو واقىعە تالەوە كورد لە بىرى ئىسلامگەریتى دوور بخەنەو، ئەمە جەلەوە ئە كە لە دواي راپەرینىشەوە دنلىيەك مجامەلەي ھىزە ئىسلاممەكەن و دەولەت وھىزە شۇقىنېيە عەرەبىيەكانىان كرد و

ههولی ئهوهیان بهخهرج دا که بتوانن سهنهنجهکانی ئه و دوو دیدگا ترسناکه لهسهر مهسهلهی کورد بگوون و بیان کهنه دوست و هاوپهیمانی کیشەکەی خویان ، هربویه ئهونامهیهی مهلاکوردەکانیش که لەم ماوهیهدا ناردویانه و چاودریی وەلامی نیگەتیفانەی دەکەن ناتوانین بەدر له و ههولەشكست خواردوانەی سیاسیەکانی کورد سهیری بکەین وبه دووبارە و چەند بارە بۇونەوهی ئه و ههولەشكست خواردوانەی نەزانین کەتاکوئیستا کورد ههولى بوداوه و ئىستاش دیسانەوه مهلاکوردەکان دەيانەویت لەریگەی بيرخستەوهی ئايەتكان و حەدیسەکانەوه قەناعەت بە بیری ئیسلامگەریتی و شۆقینیزمى عەرەبى بھېنن تاكو بەئاشتى کیشەکانی ميلەتى کورد چارەسەربەن .

ئەمپۇر كورد لهنیو ئازارى قوربانیانى كارەساتەکەی هەولىردا ولهنیو ئه و گۆرانکاریيانەی كەھاتوونەته پېشەوه لەگۈرپىنى تاي تەرازووی ھېزەکاندا دەتوانن زۆر شت بکەن و ئه و فرسەتە لەكىس نەدەن تاكو خۇ لەمجامەلەكردنى بيرى ئیسلامگەریتی و شتە زيان بەخشەکانى تر قوتاربکەن ، پياوانى ئايى كوردىش گەر دەيانەویت بەراستى ناوجەکانى كوردىستان پاکەنەوه لەبىرى شۆقینیزمى عەرەبى و داگىركارىيەکان دەبوو ئهوهبزانن كە بەشىكە له و پرۇسەى بەعەرەب كردنەی كەتا ئەمپۇر بەرەدەوامە ئه و بەئاشكرا و بىسىلەمینەوه ھەندىك لەمەلاكان بۇونەته بۇوقى وقسەكەرى و بەشىوھەيکى كۆنەپەرستانەی دورلەزانست وبەها مرۇيىيەکان بەشان و بالى خوراھەدا ھەلەددەن و توانيويانە بەشىكى زۆر لەسايكلۇزى خەلکى كوردىستان بەشتى بى ماناو پووجەوه خەرىك بکەن و پېگەنەدەن و پېگىرى جىدىن لهوهى كە مەسەلهى پەروردە و چۆنیەتى ژيانى خەلک پەوتىكى پېشىكەوتەر بەخۆيەوه بېينىت ، ئەوان لەكوردىستاندا كە نويىنەرایەتى ئايى ئىسلام دەکەن بۇنایەن پېش ئهوهى بير له و بکەنەوهەنەوه كەنامە بۇ حەوزەئايىنەکان بىنېرن بۆخۆيان بېرلەوه ناكەنەوه و قسەيەكى بويرانە له و بکەن كە منالىكى شەش سالانى كورد كەھىشتا زمانى بەتەواوەتى پاک نەبۇتەوه چ سودىك لەوهەدېينىت كەھەرلەسەرەتاي چۈونە مەكتەبىيەوه پېش ئهوهى بير له و بکریتەوه كەفيرى چۆنیەتى راگرتىنى پاڭىزى جل و بەرگ و دەست و پېيان بن و ددانەكانيان بشۇرن، فيرى ئه و ئايەتانەيان بکەن هىچ پەيوەندىيەكى بەزيانى مندالانەوهنىيە ونەلەئىستاو نەلەئايىنەدا كەلگىيان نىيە؟ ئىيمە دەبوو شەرم دامان بگىز كە خاون ئەنفال بىن و لەواشەوه منالەكەنمان فيرى ووتەوه و لەبەركردنى ئه و ئايەتانەبکەن كە هيچيان لەسۈرەتى ئەنفال جوانىزواباشتنىن ، ئىيمە كاتىك مانالانمان دەنېرىنە قوتابخانە بۇ فيرىبۇونى خۆپەوارى و زانست بەلام وەك فەقى پېش ئهوهى فيرى ئهوه بکریت كەھەرەتەن لەگەل ھاۋپېكە تەنيشتىدا مامەلە بکات فيرى ئهوه بکریت كە بەعەرەبى بلىت (كەعبە قىبلەمانە) ! من نازانم جۇن بىتوانىن ئىيمە لەگوناھى ئەومنالانە دەرجىن كەبەدەستى خۆمان دەيان شېۋىنن و بەحەوت سالى پېش ئهوهى فيرىيان بکەن كەجۇن وەرزش بکەن وسۇودەكانيان بۇ باس بکەن وئاشنایان كەين بەخواست و مافەكاني خۆيان، لەبرى ئهوه فيرى ئهوه بکرىن سورەتى (ئەسحاب فىل وئەلەحمدو.....) بەزمانى عەرەبى بلىنەوه و بە ترسى ئاگرى دۆزەخ فيرى نويىزكردىيان بکەن و ترس هەرلەسەرەتاي ژيانىنەوه لە رۆحياندا بچىنن ، ئايى ئىيە پياوانى ئايى و سەرگەرە كورىدەكان ئاگاتان لهوهى كەمنالى شەش سالان ھەرلەسەرەتاي چۈونە قوتابخانەيەوه وەك مادەيەكى سەركى پېش ئهوهى فيرى ناوى گەرەك و شوينە مىژۇوبىيەكاني شارەكەی خۆي بکریت و پېش ئهوهى ناوى شاعير و كەسايەتىيە مروقۇستەكاني كوردى پى بووتىت ، فيرى ئهوه دەكرىت كەدايانەكەي مەحەممەد ناوى خەديجهيەو باوک و باپىرو مامى كىيە و لەكۆي ژياون و لەكۆي مردوون ؟ ئايى ئىيە بېرتان

لهوه گردوته وه به پیشی داگرتنستان له سهر بەرنامه کانی په روهردی ئىسلامى له قوتباخانه کاندا ج
کاره ساتیک ده قهوميینن له چوئىيەتى په روهردی كردنى منالله کاندا، يان ئىيۇه قەد بېرىتاندا هاتووه كە
بە باش باسکردنى مىزۈوۈ ئايىنى ئىسلام و باسکردنى شەپە خويىنا ويە کانى ئەو سەردىمە ج ئاسەوارو
برۇايەكى توندوتىيەزى لە مىشكى منالله کاندا دەرىۋىن و په روهردەو قوتباخانه کانه دەكەنە ئەو
سەربازگايانەي كە له باشى ئەوهى شويىنى خويىندىن و زانست بن دەبنە شويىنى په روهردی كردنى ئەو
كەسانەي كە له سبەي رۆزدا دەبنە ئەنسار ئىسلامىكى توندرە وو كوردىكى دلسوزى هاوسمەنگەرى
ئەلغا عىلە ؟